

PIAȚA INTERNAȚIONALĂ A ZAHĂRULUI ÎN ANUL 2014 ȘI PERSPECTIVE PENTRU 2015

Simona ZAMȘA¹

Rezumat

Articolul analizează piața internațională a zahărului în anul 2014, respectiv sezoanele 2013/14 și 2014/15, atât din punct de vedere al evoluției prețurilor zahărului rafinat la Bursa de la Londra, cât și al factorilor fundamentali de piață (producție, consum, comerț, stocuri). În anul 2014, prețurile zahărului s-au diminuat comparativ cu cele înregistrate în anul 2013, dar se remarcă o anumită stabilitate a pieței, gradul de volatilitate fiind mult mai redus comparativ cu anii anteriori.

Pe parcursul acestui articol se vor evidenția principalii factori care au influențat prețurile internaționale ale zahărului în anul 2014 și perspective pentru 2015. De asemenea, se urmărește situația principalilor actori pe piața internațională a zahărului, respectiv principalele țări producătoare, consumatoare, exportatoare și importatoare pe ansamblul anului 2014.

Cuvinte cheie: piața internațională, zahăr, producție, consum, comerț, stocuri, Bursa de la Londra, prețuri, perspective, 2014, 2015

Clasificare JEL: E21, E23, E30, F19.

---

¹ Simona Zamșa este cercetător științific la Institutul de Economie Mondială, Academia Română. Articolul se bazează pe rezultatele cercetării autoarei, realizate în cadrul lucrării *Conjunctura Economiei Mondiale partea a II-a*, coordonat de dr. Maria Cartas.

1. Introducere

Piața internațională a zahărului s-a caracterizat în anul 2014 prin scăderi ale prețurilor comparativ cu cele din anul 2013. Totuși, diminuările înregistrate pe parcursul anului 2014 au fost mai scăzute comparativ cu cele din anul 2013. Pe parcursul anului 2014, se remarcă o anumită stabilitate a pieței, volatilitatea prețurilor fiind mai scăzută comparativ cu anii 2012 și 2013.

Principalii factori care au contribuit la scăderea prețurilor zahărului au fost existența unor disponibilități ridicate la nivel mondial și cererea scăzută din partea principalilor importatori, Statele Unite și Uniunea Europeană. Un alt factor important de diminuare a prețurilor a fost reducerea cererii pentru zahărul rafinat, o parte din principalele țări consumatoare preferând să utilizeze îndulcitori, ale căror prețuri sunt mai scăzute.

Începând cu sezonul 2010/11, balanța mondială a zahărului a fost excedentară și s-a înregistrat creșterea nivelului stocurilor în majoritatea țărilor producătoare. În sezonul 2012/13, excedentul producției raportat la consum s-a cifrat la 13 milioane tone. Pentru sezonul 2013/14 excedentul a fost de 8,8 milioane tone. Estimările privind sezonul actual, 2014/15, indică un excedent al producției mondiale de 3,7 milioane tone și o creștere minoră a stocurilor mondiale.

2. Analiza prețurilor internaționale ale zahărului în anul 2014

Deși în scădere față de nivelurile înregistrate în 2013, prețurile internaționale ale zahărului au marcat o tendință ascendentă în prima parte a anului 2014, iar în cea de-a doua parte a anului, începând cu luna iulie, prețurile s-au redus, pe fondul existenței unor disponibilități mondiale ridicate.

La Bursa din Londra, cotația medie a zahărului rafinat s-a situat, în anul 2014, la un nivel de 440,69 dolari/tonă, înregistrând o scădere de aproape 8% comparativ cu media anului 2013. Datorită capacităților limitate de rafinare pe plan internațional, prețurile zahărului rafinat se mențin destul de ridicate. Analizând mediile lunare ale intervalului analizat, observăm 2 trenduri distincte, cu punctul de inflexiune în luna iulie.

Tabelul 1: Evoluția cotațiilor medii ale zahărului rafinat, la Bursa din Londra, în 2013 și 2014

- \$/tonă -

	2013	2014	±2014/2013%
Ianuarie	489,45	419,72	-14,25
Februarie	483,76	453,56	-6,24
Martie	511,28	466,73	-8,71
Trim. I	494,83	446,67	-9,73
Aprilie	505,40	464,34	-8,12

	2013	2014	±2014/2013%
Mai	487,25	475,41	-2,43
Iunie	435,87	472,63	8,43
Trim. II	476,17	470,79	-1,13
Sem. I	485,50	458,73	-5,51
Iulie	461,97	453,11	-1,92
August	469,00	429,92	-8,33
Septembrie	474,08	414,73	-12,52
Trim. III	468,35	432,59	-7,64
Octombrie	499,48	425,87	-14,74
Noiembrie	467,89	419,37	-10,37
Decembrie	445,94	392,93	-11,89
Trim. IV	471,10	412,72	-12,39
Sem. II	469,73	422,65	-10,02
An	477,61	440,69	-7,73

Notă: Condiția de livrare: FOB, Port V- European

Sursa: Financial Times, Markets Data 2013 și 2014.

Anul 2014 a debutat cu prețuri mai scăzute față de cele înregistrate în trimestrul IV 2013, dar pe parcursul primelor 6 luni, mediile lunare au marcat creșteri. Totuși, prețurile din primul semestru 2014 se situează sub cele din aceeași perioadă a anului 2013.

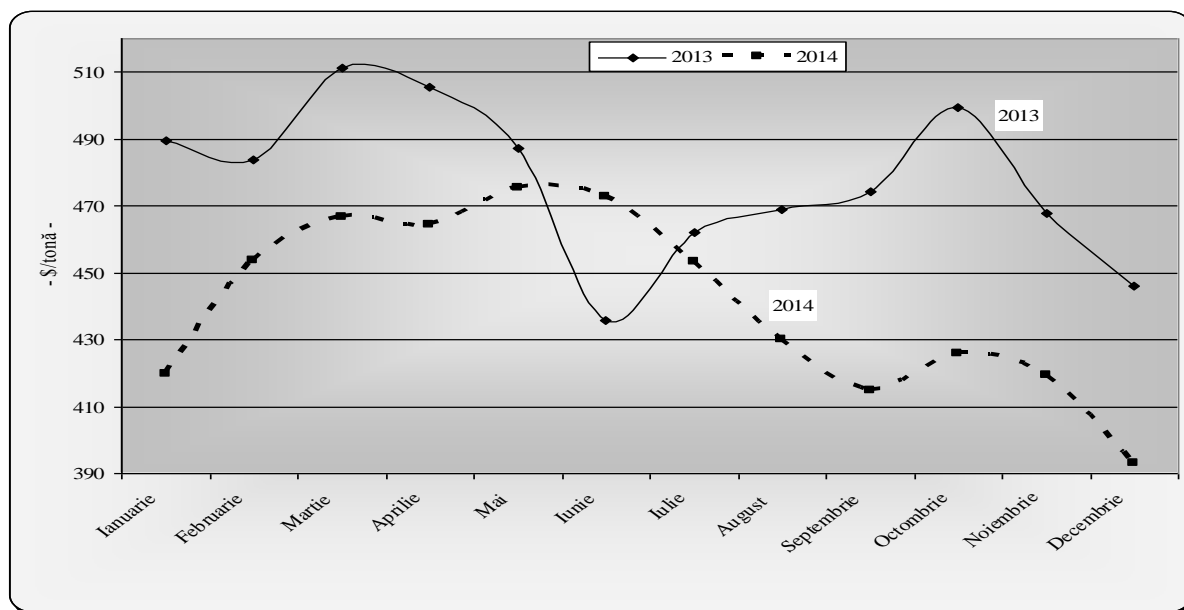
Astfel, media semestrului I 2014 s-a redus cu 5% față de media semestrului I 2013. De remarcat este faptul că media lunii iunie 2014 a fost cu 8,5% mai ridicată față de media lunii iunie 2013. Media trimestrului II 2014 a înregistrat o creștere de 5% comparativ cu media trimestrului I 2014. Media lunii mai a fost cea mai ridicată de pe parcursului anului 2014.

Creșterea prețurilor zahărului rafinat din primele 6 luni 2014 este atribuită unei cereri mai ridicate din partea investitorilor, care au fost interesați în achiziționarea unor cantități mai mari de zahăr, de teama că, în sezonul 2013/14, producțiile Braziliei și Indiei au înregistrat scăderi.

Începând cu luna iulie și până la sfârșitul anului, prețurile au marcat scăderi, atât față de prima parte a anului cât și față de aceeași perioadă a anului 2013. Media trimestrului III 2014 a marcat o scădere de 7% față de media trimestrului III 2013. Comparativ cu media trimestrului II 2014, media trimestrului III 2014 s-a redus cu 8%.

Scăderea prețurilor din trimestrul III este atribuită scăderii vânzărilor de la bursă, cumpărătorii fiind influențați de creșterea disponibilităților exportabile ale principalului exportator, Brazilia, și de existența unor stocuri mondiale ridicate. În luna octombrie, prețurile s-au revigorat față de luna anterioară, înregistrând o creștere de 3%, dar au scăzut cu 15% față de luna octombrie 2013.

**Graficul 1: Dinamica cotațiilor zahărului rafinat,
la Bursa din Londra, în 2013 și 2014**

Sursa: Reprezentare a autorului pe baza de datelor din Financial Times, Markets Data (2013, 2014).

În ultimele 2 luni ale anului, prețurile s-au înscris într-un trend descendent, media lunii decembrie atingând cel mai scăzut nivel din anul 2014. Interesul scăzut al investitorilor din trimestrul IV 2014, se datorează unor disponibilități mondiale ridicate, oferta depășind cu mult cererea.

3. Situația balanței mondiale a zahărului în sezonul 2013/14

Potrivit ultimelor estimări și prognoze făcute de Departamentul American al Agriculturii în raportul din luna mai 2015 (The United States Department of Agriculture [USDA], 2015, May), în sezonul 2013/14, **producția mondială de zahăr** s-a situat la 175,56 milioane tone echivalent zahăr brut (-1% față de nivelul sezonului precedent), reflectând scăderea producției din Brazilia, India și Uniunea Europeană. Producători cu o pondere mai redusă din totalul mondial, China și Thailanda au înregistrat creșteri. După o creștere semnificativă în sezonul 2012/13, producția Mexicului a înregistrat o reducere de 14% în sezonul 2013/14, la 6,38 milioane tone. **Consumul mondial de zahăr** a totalizat 166,72 milioane tone, în creștere cu 1% față de nivelul sezonului 2012/13. În acest sezon, India și China au înregistrat creșteri semnificative ale consumului.

Sezonul 2013/14 se caracterizează printr-un **excedent mondial** de peste 8,8 milioane tone, acesta fiind al IV-lea sezon în care balanța mondială a zahărului este excedentară. În sezonul 2013/14, **exportul mondial de zahăr** a sporit cu 4% față de sezonul 2012/13, situându-se la 57,5 milioane tone; **importul mondial de zahăr** a înregistrat o creștere de 0,6%, la 51,3 milioane tone. În sezonul 2013/14, exportul

Braziliei s-a redus, dar alți exportatori (Thailanda, Australia, Mexic) au înregistrat creșteri. Reducerea importurilor din Uniunea Europeană a fost contrabalansată de creșteri ale importurilor Indoneziei, Statelor Unite și Chinei. **Stocurile mondiale** au înregistrat o creștere de 3,3%, la un nivel record de 44 milioane tone. Sporirea stocurilor mondiale a fost determinată de majorarea stocurilor în Thailanda și China.

4. Estimări privind balanța mondială a zahărului în sezonul 2014/15

Pentru sezonul 2014/15, USDA (USDA, 2015 May) a estimat o diminuare minoră a **producției mondiale de zahăr**, la 174,31 milioane tone, de la 175,56 milioane tone în 2013/14. S-au înregistrat reduceri ale producțiilor în Brazilia, China și Thailanda și creșteri în India și Uniunea Europeană. **Consumul mondial** a crescut cu 2%, de la 166,72 milioane tone la 170,6 milioane tone, rezultând un surplus pe piața internațională, de peste 3,7 milioane tone, cel mai scăzut nivel din ultimele 6 sezoane. În sezonul 2014/15, se remarcă o intensificare a consumului mondial, în condițiile unei producții în declin, situație diferită de cea din ultimele 3 sezoane.

Cotațiile zahărului brut la bursele internaționale au atins niveluri inferioare celor din ultimii 4 ani, situându-se la jumătatea nivelurilor record înregistrate în februarie 2011 (Financial Times [FT], 2014). Prețurile mai scăzute vor stimula consumul și comerțul mondial cu zahăr pe parcursul sezonului actual. Majorarea consumului mondial de zahăr este susținută, de asemenea, și de creșterea populației și a veniturilor, în special în China, India și Brazilia. Totuși, consumul mondial de zahăr s-ar putea să nu înregistreze creșterea estimată, din cauza majorării consumului de îndulcitori (naturali și artificiali).

Tabelul 2: Balanța mondială a zahărului în sezoanele 2013/14 - 2014/15 și prognoze pentru 2015/16

- mil. tone, echivalent zahăr brut -

	2013/14	2014/15*)	2015/16 **)
Producție	175.563	174.308	173.405
Import	51.301	51.551	52.867
Export	57.529	54.155	55.812
Consum	164.725	167.277	170.996
Stocuri finale	44.031	44.281	40.529

Notă: *) estimări **) previziuni

Sursa: U.S. Department of Agriculture, Sugar: World Markets and Trade, 2015 May.

În sezonul actual, 2014/15, **importul mondial de zahăr** se situează la 51,55 milioane tone, nivel ușor mai ridicat (+0,1%) față de cel din sezonul anterior (USDA, 2015 May). Exceptând China, ceilalți mari importatori (Indonezia, Uniunea Europeană și Statele Unite) înregistrează scăderi ale importurilor. Ierarhia mondială a principalilor importatori de zahăr în 2014/2015 s-a schimbat față de sezonul anterior. Prin

dimensiunea importurilor sale, China este, în acest sezon, cel mai mare importator mondial de zahăr, cu 4,8 milioane tone, urmată de Statele Unite, cu 3,14 milioane tone, și Uniunea Europeană, cu 3 milioane tone. **Exportul mondial de zahăr** a fost estimat la 54,16 milioane tone, nivel cu 6% mai scăzut față de cel înregistrat în sezonul precedent, reflectând în principal scăderea exporturilor Braziliei, ca și a livrărilor Mexicului (-33% în sezonul actual). Exporturile Thailandei și Australiei au înregistrat creșteri.

Stocurile mondiale de zahăr totalizează 44,28 milioane tone (+0,5% față de sezonul 2013/14). Pe principalele țări deținătoare de stocuri, acestea au crescut în India și Thailanda și au scăzut în China și Uniunea Europeană.

5. Principalii producători și exportatori de zahăr pe plan mondial

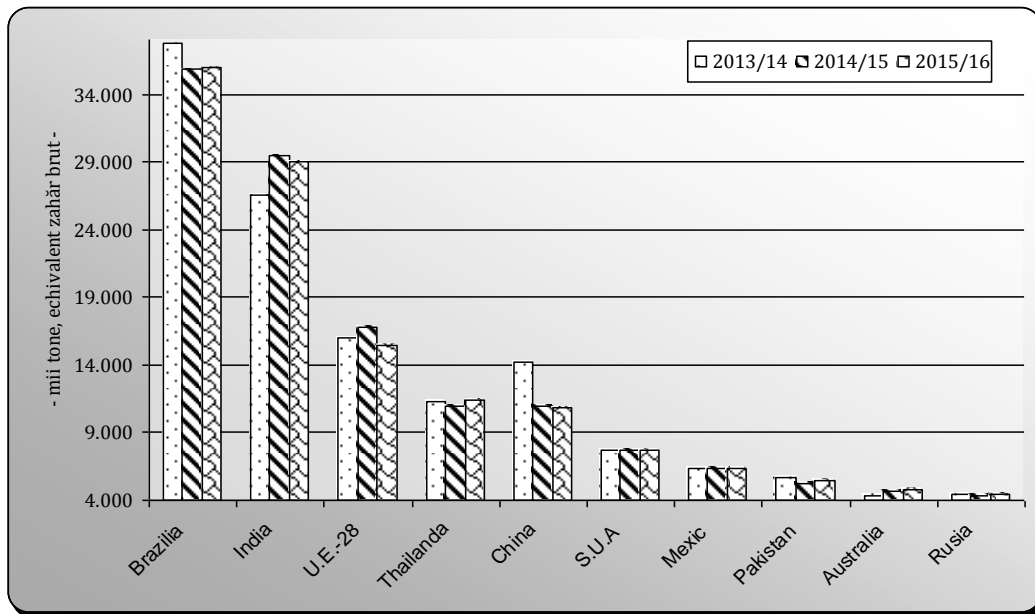
Brazilia se situează pe primul loc atât în producția, cât și în exportul de zahăr pe plan mondial. În prezent, Brazilia deține circa 21% din producția mondială de zahăr, pondere ușor diminuată față de sezonul anterior (USDA, 2015 May). Potrivit ultimelor estimări, în sezonul 2013/14 această țară a produs 37,8 milioane tone echivalent zahăr brut, cu 2% mai puțin față de producția sezonului 2012/13. Diminuarea producției braziliene s-a datorat atât vremii nefavorabile cât și scăderii randamentului, cu 3% , comparativ cu sezonul anterior.

Pentru sezonul 2014/15, USDA indică o scădere de 6 % a producției braziliene de zahăr, la 35,8 milioane tone (USDA, 2015 May). Pe parcursul sezonului actual condițiile climatice nefavorabile (seceta) au determinat reducerea recoltei. În sezonul 2014/15, producția de trestie de zahăr a Braziliei a fost estimată la 628,6 milioane tone, cu 3% mai scăzută față de producția sezonului anterior (USDA, 2015a April).

După cum este cunoscut, producția de zahăr din trestie în Brazilia are o dublă finalitate, respectiv zahăr pentru consumul alimentar și zahăr folosit la producerea combustibilului (etanol) pentru motoarele de autovehicule, proporția fiind de circa 43% și, respectiv, 57%, niveluri preconizate în mai 2015. Faptul că în prezent se produce mai mult etanol decât zahăr alimentar este o consecință a reducerii prețurilor internaționale ale zahărului (USDA, 2015 May).

Exporturile de zahăr ale Braziliei în sezonul 2013/14 sunt estimate la 26,2 milioane tone, cu 1,4 milioane tone mai puțin (-5%) decât în sezonul anterior, reflectând scăderea cererii pe piața mondială (USDA, 2014a October). În sezonul 2013/14, exportul brazilian de zahăr s-a intensificat pe următoarele piețe: China, Bangladesh, Algeria, Rusia și Malaezia. Scăderi ale livrărilor s-au înregistrat pe piața Egiptului, Indoneziei, Nigeriei și Canadei. Estimările pentru sezonul actual indică faptul că exportul de zahăr se situează la 24,55 milioane tone, înregistrând o scădere de 7% față de sezonul anterior. Pe fondul micșorării producției, se așteaptă reducerea disponibilităților exportabile din această țară. Principala piață de desfacere rămâne China, dar cantitățile exportate au fost mai reduse comparativ cu cele înregistrate pe parcursul sezonului 2013/14.

Graficul 2: Principalele țări producătoare de zahăr din lume, în sezoanele 2013/14 - 2015/16

Sursa: Reprezentare a autorului pe baza datelor USDA (2015).

India se află pe locul doi în ierarhia principalilor producători de zahăr, după Brazilia, și pe primul loc în topul mondial al consumatorilor. Producția de zahăr a Indiei a reprezentat peste 15% din totalul producției mondiale în sezonul 2013/14, iar pentru sezonul 2014/15 se estimează o creștere de 1% a acestei ponderi. Această țară a produs în 2013/14 o cantitate de 26,61 milioane tone zahăr, cu 2,7% mai puțin față de sezonul 2012/13, scădere datorată secetei (USDA, 2014b October), iar pentru sezonul 2014/15, producția a fost estimată la 29,48 milioane tone, în creștere cu 11% față de nivelul sezonului anterior.

În pofida scăderii suprafeței cultivate, de la 5 milioane hectare în 2013/14, la 4,9 milioane tone în 2014/15, producția crește, reflectând sporirea randamentului și vremea favorabilă din principala regiune cultivatoare (USDA, 2015 May). Producția de trestie de zahăr a sezonului actual a fost de 346 milioane tone. De asemenea, producătorii de zahăr vor alocă o parte mai mare din producția de trestie de zahăr în vederea producerii de gur, un tip de zahăr nerafinat, al cărui preț este mai atractiv decât al zahărului rafinat. Potrivit Ministerului Agriculturii din India, în sezonul 2014/15, s-au redirecționat 11 milioane tone de trestie de zahăr în vederea producerii de zahăr gur.

La 21 august 2014, guvernul din India a modificat cotele tarifare pentru importul de zahăr, de la 15% la 25%, în vederea descurajării importurilor, prevenirii majorării stocurilor și încurajării producătorilor interni (USDA, 2014b October). Pe parcursul sezonului 2013/14, India a importat 700 mii tone de zahăr, în principal din Brazilia (USDA, 2014b April).

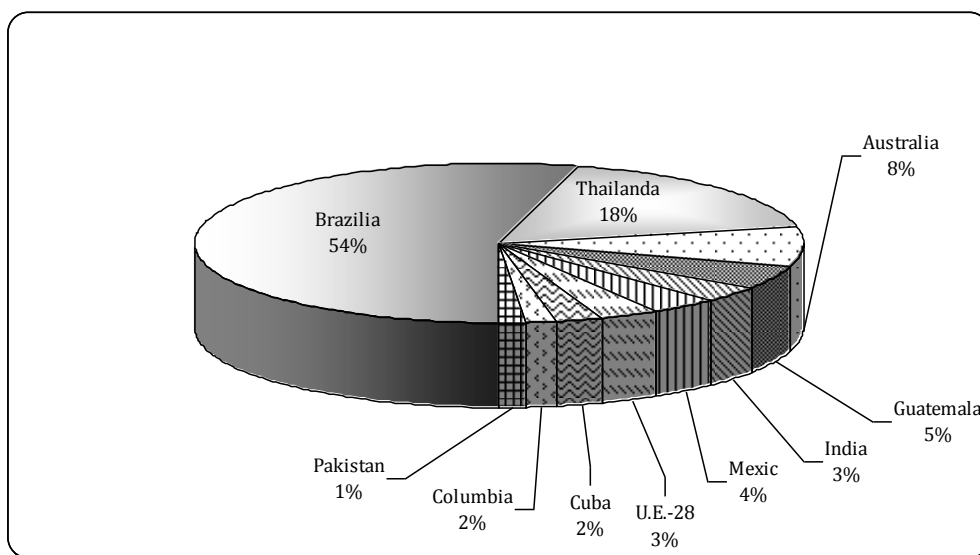
În ceea ce privește consumul, cele mai recente estimări îl plasează la nivelul de 26 milioane tone în sezonul 2013/14, cu 4% mai ridicat față de sezonul anterior, ca urmare a creșterii puternice a cererii pe plan intern. Principalii consumatori de zahăr din India

sunt hotelurile și restaurantele, precum și sectoarele de băuturi răcoritoare și dulciuri, care dețin împreună peste 65% din consumul total (USDA, 2014b October). Producătorii de dulciuri din zonele urbane consumă în special zahăr Khandsari, în timp ce zahărul gur este consumat cu precădere în zonele rurale. Pentru sezonul 2014/15, s-a estimat o nouă creștere a consumului, la 27 milioane tone, cu circa 4% mai mult față de sezonul 2013/14. Atât creșterea populației (rata anuală fiind estimată la 1,8%), cât și previziunile de creștere economică pentru anul fiscal 2014/15 vor fi factori care vor susține majorarea consumului.

După scăderea accentuată din sezonul 2012/13, în sezonul 2013/14 exportul indian de zahăr s-a situat la 2,8 milioane tone, nivel de 3 ori mai mare față de sezonul anterior, reflectând creșterea disponibilităților exportabile și intensificarea cererii internaționale. Se înregistrează creșterea livrărilor pe piața țărilor africane și asiatice. Pe parcursul sezonului 2013/14, 70% din totalul exportului indian s-a orientat spre Iran, Sudan, Sri Lanka, Somalia, Emiratele Arabe Unite, Tanzania și Arabia Saudită. Pentru sezonul actual, USDA indică o reducere de 47% a exportului indian, la 1,5 milioane tone (USDA, 2014b October).

În sezonul 2013/14, stocurile indiene de zahăr au fost estimate la 8,2 milioane tone, nivel cu 14% mai scăzut față de cel înregistrat în sezonul 2012/13. În sezonul 2014/15, stocurile indiene marchează o majorare de 24%, la 10,2 milioane tone. În sezonul actual, stocurile indiene reprezintă circa 23% din totalul stocurilor mondiale, nivel cu 5% mai ridicat față de cel din sezonul 2013/14.

Graficul 3: Ponderea celor mai mari exportatori de zahăr la nivel mondial, în sezonul 2014/15

Sursa: Reprezentare a autorului pe baza datelor USDA (2015).

Cel de-al treilea producător mondial de zahăr începând cu sezonul 2008/09 este **Uniunea Europeană**. În sezonul 2013/14, producția de zahăr a UE s-a diminuat cu 4%, la 16 milioane tone. Scăderea producției de zahăr a UE este atribuită restrângerii

suprafețelor cultivate cu sfeclă de zahăr (USDA, 2014a April). Țările din UE cu suprafețe cultivate ce depășesc 100 mii hectare sunt: Franța, Germania, Polonia și Marea Britanie. În sezonul 2013/14, în timp ce Franța și Marea Britanie au înregistrat creșteri ale suprafețelor, în restul țărilor mari producătoare au avut loc restrângeri ale suprafețelor cultivate. În sezonul 2013/14, consumul de zahăr al UE s-a cifrat la 18,3 milioane tone, nivel în ușoară creștere față de sezonul anterior. În pofida diminuării producției și menținerii unui consum ridicat, în sezonul 2013/14, importul comunitar a totalizat 3,26 milioane tone, nivel cu 13% mai scăzut față de sezonul 2012/13, iar exportul s-a redus cu 13%, la 1,55 milioane tone. Stocurile UE au fost estimate la 3 milioane tone, înregistrând o scădere de 21%.

În sezonul 2014/15, producția de zahăr a UE a fost estimată la 16,75 milioane tone, înregistrând o creștere de aproape 5% față de nivelul sezonului anterior. Sporirea producției de zahăr a UE este atribuită extinderii suprafețelor cultivate cu sfeclă de zahăr și creșterii randamentului la hectar. Se estimează că suprafața totală cultivată cu sfeclă de zahăr în Uniunea Europeană a crescut cu 3,4% comparativ cu sezonul 2013/14 (USDA, 2014 September).

Principalii producători din UE și suprafețele cultivate în sezonul 2014/15 sunt: Franța (+3%, la 407 mii hectare), Germania (+4%, la 373 mii hectare), Polonia (+3.7%, la 192 mii hectare) și Marea Britanie (-5%, la 116 mii hectare). Vremea favorabilă de pe parcursul sezonului actual a favorizat creșterea randamentului în principalele țări producătoare din UE; a crescut randamentului în principalele țări producătoare, respectiv Franța (+3,8% față de 2013/14), Germania (+22%), Polonia (+11,8%) și Marea Britanie (+7,6%). Consumul UE se cifrează la 18,7 milioane tone, în ușoară creștere (+1%) față de sezonul anterior.

Potrivit estimărilor USDA din luna mai a.c., Uniunea Europeană se situează în sezonul actual pe locul al treilea în ierarhia mondială a principalilor importatori, cu un volum de 3 milioane tone, cu 8% mai scăzut față de 2013/14 (USDA, 2015 May). Pe fondul creșterii producției comunitare, importul s-a diminuat în acest sezon, Statele Unite ocupând în prezent locul al doilea în cadrul principalilor importatori de zahăr. Principalul furnizor pe piața UE în sezonul 2014/15 a fost Brazilia, în special pentru zahărul rafinat, urmată de Peru, Columbia și Panama. În ceea ce privește exportul, USDA nu semnalează schimbări majore în sezonul 2014/15, acesta cifrându-se la 1,5 milioane tone (în limita plafonului impus). Principalele destinații sunt țările din Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

În sezonul 2014/15, stocurile comunitare de zahăr totalizează 2,62 milioane tone, nivel cu 15% mai scăzut față de cel din sezonul 2013/14. Măsurile excepționale întreprinse de UE în ultimii 3 ani au eliminat deficitul de zahăr la nivel european. Totodată, importurile preferențiale din Columbia, Peru și alte 6 țări din America Centrală, cu care UE a încheiat acorduri de liber schimb, vor menține stocurile comunitare la un nivel satisfăcător.

În prezent, **Thailanda** se află pe locul al IV-lea în cadrul principalilor producători de zahăr pe plan mondial, cu o producție de 11,33 milioane tone zahăr în sezonul

2013/14, comparativ cu 10 milioane tone în sezonul precedent (USDA, 2014c, October). Majorarea cu 13% a producției thailandeze este atribuită creșterii randamentului, cu 9% față de sezonul anterior, sub influența vremii favorabile de pe parcursul sezonului 2013/14. . Această țară este cel de-al doilea exportator de zahăr pe plan mondial și principalul exportator pe piața asiatică. Exportul a înregistrat o majorare de 8%, la 7,2 milioane tone. Principala piață de desfacere, atât pentru zahărul brut cât și pentru cel re-rafinat, este Indonezia. În sezonul 2013/14, stocurile de zahăr au totalizat 5,25 milioane tone, înregistrând o creștere de 56% comparativ cu nivelul sezonului 2012/13. Pentru sezonul actual, estimările indică o diminuare de 4% a producției thailandeze de zahăr, la 10,97 milioane tone, principala cauză a scăderii producției fiind vremea secetoasă din intervalul lunilor martie – august, care a influențat negativ randamentul. Producția de trestie de zahăr este prognozată la 105 mii tone, înregistrând o micșorare de 5% față de sezonul precedent, ca urmare a condițiilor climaterice nefavorabile. Producția de trestie de zahăr pentru etanol este, de asemenea, prognozată să crească, pe fondul intensificării consumului de etanol pe piața internă.

Conform ultimelor rapoarte de piață, consumul de zahăr din Thailanda a fost estimat la aproximativ 2,5 milioane tone, reflectând reducerea consumului intern, pe fondul încetirii ritmului de creștere economică a țării. Situația politică din această țară se menține incertă. Autoritățile guvernamentale au revizuit previziunile privind creșterea economică, pentru 2014, de la 4% la 2,6% (USDA, 2014c October). Previziunile modificate au la bază tendințele de încetinire a creșterii economiei mondiale, precum și diminuarea cheltuielilor guvernamentale, în special în domeniul marilor proiecte. În prima jumătate a anului 2014, creșterea consumului de zahăr pe plan intern a fost mai lentă decât se aștepta, respectiv 3%, comparativ cu 5-6% în anul precedent. Această evoluție constituie reflectarea reducerii cererii pentru zahăr în domeniul industrial, în special în industria băuturilor nealcoolice, care reprezintă circa jumătate din totalul consumului de zahăr; acest consum s-a redus cu circa 2,5% față de anul 2013, inclusiv pe fondul recesiunii economice care se înregistrează în Thailanda în al doilea trimestru al anului curent.

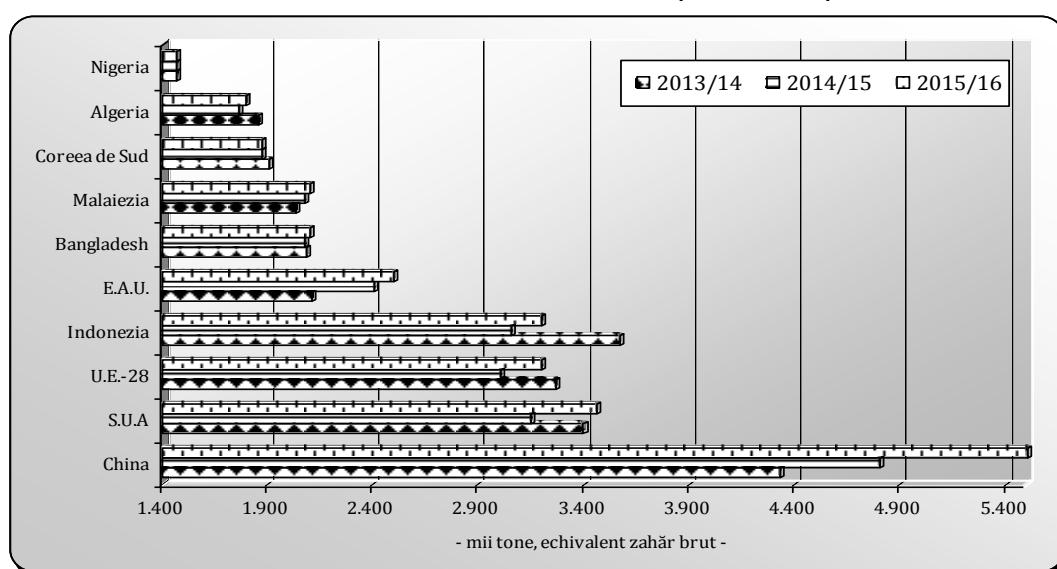
Conform estimărilor specialiștilor de la USDA, în sezonul 2014/15, în pofida micșorării producției, dar în condițiile existenței unor stocuri ridicate, exportul de zahăr al Thailandeii se va intensifica cu 11%, la 8 milioane tone. Exportul acestei țări va crește pe piețele asiatice, încurajat de reducerea cotelor tarifare.

6. Principalele state importatoare de zahăr pe plan mondial

Principalul importator de zahăr pe plan mondial este **China**, ponderea sa din totalul importului mondial fiind în prezent de 10%. Această țară este al V-lea mare producător de zahăr pe plan mondial, deținând circa 8% din producția mondială. În sezonul 2013/14, producția de zahăr a Chinei a crescut cu 1,9%, pe fondul condițiilor meteorologice favorabile, la 14,26 milioane tone. Consumul a fost estimat la 16,5 milioane tone, nivel cu peste 9% mai ridicat comparativ cu cel din sezonul anterior

(USDA, 2014 November). Având în vedere creșterea semnificativă a consumului, importul chinez de zahăr a înregistrat o creștere de 2,6%, la 3,9 milioane tone. Pentru sezonul 2014/15 se estimează o reducere de 23% a producției chineze de zahăr, la 11 milioane tone. Scăderea producției este atribuită scăderii randamentului. Datorită prețurilor în scădere înregistrate în ultimele 2 sezoane pe piața mondială a zahărului, fermierii chinezi și-au redus suprafețele cultivate cu trestie de zahăr în favoarea altor culturi, mai profitabile. Ca urmare a sporirii consumului cu peste 5%, importul chinez de zahăr este estimat să crească cu 11%, la 4,8 milioane tone. În sezonul actual, importul chinez reprezintă 9% din totalul importului mondial, această țară fiind principalul importator mondial.

Graficul 4: Evoluția importurilor de zahăr în primele 10 țări, la nivel mondial, în sezoanele 2013/14 - 2015/16

Sursa: Reprezentare a autorului pe baza datelor USDA (2015).

În sezonul 2013/14, producția de zahăr a **Statelor Unite** s-a situat la 7,67 milioane tone, înregistrând o micșorare de 6% față de sezonul precedent. Scăderea producției americane este atribuită vremii nefavorabile, care a determinat diminuarea randamentului. Consumul a crescut cu 2,6%, totalizând 10,7 milioane tone. În sezonul actual, 2014/15, nu s-au înregistrat modificări semnificative ale producției și ale consumului, acestea cifrându-se la 7,73 milioane tone, respectiv 10,76 milioane tone. După ce în sezonul 2013/14 au totalizat peste 3,39 milioane tone, importurile s-au diminuat în sezonul actual, la 3,14 milioane tone (-8% față de 2013/14) (USDA, 2015 May).

7. Previziuni pentru sezonul 2015/16

Pe parcursul anului 2015, factorii fundamentali de piață nu sunt favorabili creșterii prețurilor, dar nu se prognozează scăderi majore, gradul de volatilitate al pieței

fiind redus. Pe termen mediu, tendința prețurilor internaționale la zahăr este de ușoară creștere.

Principalii actori pe piața mondială a zahărului rămân Brazilia, India și Thailanda, care, prin dimensiunea producției lor și a disponibilului de export, vor influența evoluția prețului zahărului pe piața mondială și în sezonul 2015/16. Având în vedere disponibilitățile mai scăzute ale principalului producător mondial în sezonul actual, 2014/15, dar existența unor stocuri mondiale ridicate, specialiștii sunt de părere că investitorii vor fi rezervați în achiziționarea unor cantități semnificative de zahăr în primul semestru al anului 2015, ceea ce va determina o scădere a prețurilor.

Potrivit previziunilor făcute de USDA (USDA, 2015 May), sezonul 2015/16 va fi primul sezon, după 6 sezoane consecutive, în care balanța mondială a zahărului nu va fi excedentară. În sezonul 2015/16, producția mondială de zahăr este previzionată să se diminueze cu 1%, la 173,4 milioane tone, iar consumul mondial va crește cu 1,6%, la 173,4 milioane tone. Consumul mondial va fi stimulat de creșterea populației, a economiei mondiale și a disponibilităților în țări ca Rusia, China, Indonezia, Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Comerțul mondial cu zahăr se va intensifica, exportul mondial fiind previzionat la 55,8 milioane tone, cu 3% mai mult față de sezonul 2014/15, iar importul mondial se va situa la 52,87 milioane tone, înregistrând o creștere de 2,5% față de sezonul anterior. Stocurile mondiale de zahăr vor totaliza 40,53 milioane tone, marcând o reducere de 9%. De remarcat este faptul că, în sezonul 2015/16, după 6 sezoane consecutive de creșteri, stocurile mondiale se vor diminua. Totuși, nivelul stocurilor mondiale este ridicat, acumulările din sezoanele anterioare continuând să fie un factor de presiune asupra prețurilor internaționale ale zahărului.

În Brazilia, primele previziuni privind sezonul 2015/16 indică creșterea cu 3% a producției de trestie de zahăr, la 648 milioane tone. Suprafața cultivată rămâne neschimbată în sezonul 2015/16, respectiv 9,9 milioane hectare. Producția braziliană de zahăr este prognozată la 36 milioane tone. În sezonul 2015/16, se va modifica structura consumului de zahăr, având în vedere cerința mai mare pentru etanol: consumul pentru fabricația etanolului este prognozat la 58% din total, iar consumul de zahăr alimentară la 42%. În ceea ce privește exportul, se previzionează o diminuare minoră a acestuia, la 24,35 milioane tone, pe fondul reducerii disponibilităților exportabile (USDA, 2015 April).

Producția de zahăr a Thailandeii este previzionată la un nivel record, de 11,4 milioane tone, cu 4% mai mare față de sezonul 2014/15. Exportul acestei țări va crește cu 3,7%, la 8,3 milioane tone (USDA, 2014c October).

Pe fondul restrângerii suprafeței cultivate cu sfeclă de zahăr, în sezonul 2015/16, producția de zahăr a Uniunii Europene se va diminua cu 8%, la 15,5 milioane tone. Având în vedere scăderea producției și creșterea consumului (+0,5%, la 18,8 milioane tone), importul comunitar se va majora cu 6,7%, la 3,2 milioane tone. În ceea ce privește exportul, nu se prevăd modificări față de sezonul 2014/15 (USDA, 2015b April).

În ceea ce privește evoluția prețurilor zahărului, media cotațiilor la Bursa de la Londra în trimestrul I 2015 s-a situat la 380,5 dolari/tonă și a înregistrat o micșorare

de 8% față de media trimestrului IV 2014. Pentru al II-lea trimestru al anului 2015 se prognozează scăderea prețurilor zahărului, cu circa 2 – 4% comparativ cu cele înregistrate în trimestrul anterior.

Tabelul 3: Balanța mondială a zahărului în principalele țări selectate

- mii tone, echivalent zahăr brut -

	2013/14	2014/15*)	2015/16 **)	Modificări 2014/15 față de 2013/14		Modificări 2015/16 față de 2014/15	
				mii tone	%	mii tone	%
PRODUCȚIE							
Total	175.563	174.308	173.405	-903	-0,52	-1.255	-0,71
Brazilia	37.800	35.850	36.000	150	0,42	-1.950	-5,16
India	26.605	29.483	29.050	-433	-1,47	2.878	10,82
U.E.-28	16.020	16.750	15.500	-1.250	-7,46	730	4,56
Thailanda	11.333	10.970	11.400	430	3,92	-363	-3,20
China	14.263	11.000	10.820	-180	-1,64	-3.263	-22,88
S.U.A	7.676	7.735	7.665	-70	-0,90	59	0,77
Mexic	6.382	6.360	6.360	0	0,00	-22	-0,34
Pakistan	5.630	5.230	5.430	200	3,82	-400	-7,10
Australia	4.380	4.700	4.800	100	2,13	320	7,31
Rusia	4.400	4.350	4.500	150	3,45	-50	-1,14
CONSUM							
Total	166.724	170.600	173.413	2.813	1,65	3.876	2,32
India	26.000	27.000	28.000	1.000	3,70	1.000	3,85
U.E.-28	18.500	18.700	18.800	100	0,53	200	1,08
China	16.500	17.400	17.700	300	1,72	900	5,45
Brazilia	11.260	11.300	11.400	100	0,88	40	0,36
S.U.A	10.722	10.758	10.873	115	1,07	36	0,34
Rusia	5.400	5.700	5.800	100	1,75	300	5,56
Indonezia	5.450	5.500	5.550	50	0,91	50	0,92
Pakistan	4.500	4.700	4.950	250	5,32	200	4,44
Mexic	4.184	4.505	4.505	0	0,00	321	7,67
Egipt	2.870	2.930	3.000	70	2,39	60	2,09
IMPORT							
Total	51.301	51.551	52.867	1.316	2,55	250	0,49
China	4.330	4.800	5.500	700	14,58	470	10,85
S.U.A	3.395	3.143	3.457	314	9,99	-252	-7,42
U.E.-28	3.263	3.000	3.200	200	6,67	-263	-8,06
Indonezia	3.570	3.050	3.200	150	4,92	-520	-14,57
E.A.U.	2.108	2.400	2.500	100	4,17	292	13,85
Bangladesh	2.085	2.075	2.100	25	1,20	-10	-0,48
Malaezia	2.031	2.075	2.100	25	1,20	44	2,17
Coreea de Sud	1.909	1.870	1.875	5	0,27	-39	-2,04

	2013/14	2014/15*)	2015/16 **)	Modificări 2014/15 față de 2013/14		Modificări 2015/16 față de 2014/15	
				mii tone	%	mii tone	%
Algeria	1.854	1.760	1.800	40	2,27	-94	-5,07
Nigeria	1.470	1.465	1.470	5	0,34	-5	-0,34
EXPORT							
Total	57.529	54.155	55.812	1.657	3,06	-3.374	-5,86
Brazilia	26.200	24.550	24.350	-200	-0,81	-1.650	-6,30
Thailanda	7.200	8.000	8.300	300	3,75	800	11,11
Australia	3.242	3.561	3.650	89	2,50	319	9,84
Guatemala	2.100	2.200	2.350	150	6,82	100	4,76
India	2.801	1.500	2.200	700	46,67	-1.301	-46,45
Mexic	2.661	1.596	1.930	334	20,93	-1.065	-40,02
U.E.-28	1.552	1.500	1.500	0	0,00	-52	-3,35
Cuba	1.053	1.050	1.050	0	0,00	-3	-0,28
Columbia	800	810	790	-20	-2,47	10	1,25
Pakistan	729	600	700	100	16,67	-129	-17,70
STOCURI FINALE							
Total	44.031	44.281	40.529	-3.752	-8,47	250	0,57
India	8.227	10.210	9.960	-250	-2,45	1.983	24,10
Thailanda	5.254	5.724	6.224	500	8,74	470	8,95
China	8.832	7.187	5.762	-1.425	-19,83	-1.645	-18,63
S.U.A	1.642	1.458	1.403	-55	-3,77	-184	-11,21
U.E.-28	3.067	2.617	1.017	-1.600	-61,14	-450	-14,67
Pakistan	1.270	1.210	1.000	-210	-17,36	-60	-4,72
Filipine	982	947	897	-50	-5,28	-35	-3,56
Indonezia	1.299	949	849	-100	-10,54	-350	-26,94
Mexic	881	961	707	-254	-26,43	80	9,08
Iran	750	700	700	0	0,00	-50	-6,67

Notă: *) estimări **) previziuni

Sursa: U.S. Department of Agriculture, Sugar: World Markets and Trade, 2015 May.

Bibliografie

Financial Times (2014). Markets Data. Disponibil la: <http://markets.ft.com/research/Markets/Overview>. Accesată zilnic în perioada ianuarie 2013 - decembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2014a, October). *Brazil - Sugar Semi-annual 2014*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: <http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual%20Sao%20Paulo%20ATO%20Brazil%2010-17-2014.pdf>, accesat pe 5 noiembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2015a, April). *Brazil - Sugar Annual 2014*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: <http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual%20Sao%20Paulo%20ATO%20Brazil%204-28-2015.pdf>, accesat pe 27 aprilie 2015.

U.S. Department of Agriculture (2014a, April). *EU-28 - Sugar Annual Report*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual Brussels%20USEU EU-28 4-17-2015.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual%20Brussels%20USEU%20EU-28%204-17-2015.pdf), accesat pe 3 noiembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2014, September). *EU-28 - Sugar Semi-annual Report*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual Brussels%20USEU EU-28 9-30-2014.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual%20Brussels%20USEU%20EU-28%209-30-2014.pdf), accesat pe 3 noiembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2015b, April). *EU-28 - Sugar Annual Report*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual Brussels%20USEU EU-28 4-17-2015.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual%20Brussels%20USEU%20EU-28%204-17-2015.pdf), accesat pe 21 aprilie 2015.

U.S. Department of Agriculture (2014b, April). *India - Sugar Annual 2014*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual New%20Delhi India 4-25-2014.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Annual%20New%20Delhi%20India%204-25-2014.pdf), accesat pe 17 noiembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2014b, October). *India - Sugar Semi-annual 2014*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual New%20Delhi India 10-14-2014.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual%20New%20Delhi%20India%2010-14-2014.pdf), accesat pe 25 noiembrie 2014.

U.S. Department of Agriculture (2014, November). *Sugar: World Markets and Trade*. Washington, DC. Disponibil la: <http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/fas/sugar//2010s/2014/sugar-11-20-2014.pdf>, accesat pe 25 mai 2015.

U.S. Department of Agriculture (2015, May). *Sugar: World Markets and Trade*. Washington, DC. Disponibil la: <http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/current/sugar/sugar-05-21-2015.pdf>, accesat pe 25 mai 2015.

U.S. Department of Agriculture (2014c, October). *Thailand - Sugar Semi-annual 2014*. Foreign Agricultural Service, Global Agricultural Information Network, GAIN Report. Washington, DC. Disponibil la: [http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual Bangkok Thailand 10-1-2014.pdf](http://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Sugar%20Semi-annual%20Bangkok%20Thailand%2010-1-2014.pdf), accesat pe 25 noiembrie 2014.